

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2CoE/296/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111205968
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Novotná
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6111205968.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĽ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, XXX XX B., o vymożenie pohľadávky oprávneného vo výške 1 201,87 Eur s prísl., vedenej pod sp. zn. EX 4399/11 súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 4Er/533/2011-101 zo dňa 20. júna 2013 jednohlasne takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 4Er/533/2011-101 zo dňa 20. júna 2013 **p o t v r d**
z u j e.

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „exekučný súd“) napadnutým uznesením č.k. 4Er/533/2011-101 zo dňa 20. júna 2013 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodol tak po zistení, že exekučný titul - rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn. SR 14450/10 zo dňa 02. februára 2011 bol vydaný v rozpore so zákonom. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že exekučný súd považoval Zmluvu o úvere č. 602100145 uzatvorenú dňa 13. apríla 2011 medzi povinným a oprávneným za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“), a to aj vzhľadom k tomu, že v Zmluve je síce povinný označený aj ako živnostník a podľa Zmluvy sú peňažné prostriedky poskytnuté za účelom podnikania, avšak na výsluchu uskutočnenom exekučným súdom dňa 20. júna 2013 povinný uviedol, že pri žiadaní o úver neuvádzal, že finančné prostriedky žiada za účelom podnikania a ani, že je živnostník, pretože živnosť nevykonával a od augusta 2010 ju prerušil a žiadané finančné prostriedky potreboval na byt. V zmysle bodu 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto Zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Zmluvné strany sa dohodli, že ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto Zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvzývajúcu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Exekučný súd ďalej uviedol, že návrh spotrebiteľskej Zmluvy o úvere je aj v danom prípade pripravený na predtlačenom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje. Spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy o úvere, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu ako celku. Podľa exekučného súdu základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Značnú nerovnováhu je možné vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje, alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, nápravy už prijatého plnenia alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Vzhľadom na obsah § 53 ods. 4 OZ je potrebné prijať záver, že neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné, a teda nie je potrebné, aby sa ich neplatnosti spotrebiteľ dovoľával. Neplatnosť takejto podmienky však nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pokiaľ túto podmienku možno oddeliť od ostatných náležitostí zmluvy. Podľa exekučného súdu praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v bode 15. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Exekučný súd v danom prípade nemal pochybnosť o tom, že ustanovenie bodu 15. uzatvorenej Zmluvy je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. r) OZ, čo má za následok absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného dojednania, na čo musí súd prihliadať z úradnej povinnosti (ex offa). Exekučný súd nesúhlasil ani s odôvodnením plnenia zo strany povinného na základe vzniknutého zmenkového vzťahu medzi oprávneným a povinným. Predpokladom na zákonné vedenie exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia po materiálnej aj formálnej stránke. Súčasťou predpokladov pre vykonateľnosť exekučného titulu je, aby bol vydaný orgánom na vydanie takéhoto rozhodnutia príslušným. Ak rozhodnutie vydal orgán nepríslušný, ide o právny akt nulitný, ktorý v exekučnom konaní nie je možné vykonať, nakoľko nejde o akt štátnej správy, resp. verejnej moci. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho, akoby neexistoval (3Mcd0 20/2008 z 22.04.2009). Exekučný súd preto dospel k záveru, že právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, neprijateľne dojednanej rozhodcovskej doložke, exekučný súd dospel k záveru, že predmetný rozhodcovský rozsudok je nulitným právnym aktom, a preto v zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní uviedol, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZRK“). Podľa oprávneného súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval ust. § 45 ods. 1 a 2 ZRK. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako ich vyžaduje ust. § 34 ZRK. Preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Podľa oprávneného postupom exekučného súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 ZRK dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom ZRK. Oprávnený ďalej uviedol, že rozhodnutie exekučného súdu trpí tiež inou vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorou je nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia. Exekučný súd sa totiž v napadnutom uznesení obmedzil len na konštatovanie, že posudzovaný právny vzťah je vzťahom spotrebiteľským bez toho, aby prihliadal a vo svojom rozhodnutí náležite odôvodnil splnenie podmienok stanovených právnym poriadkom na vznik spotrebiteľského vzťahu. Exekučný súd nezohľadňoval a v tomto zmysle ani nevykonával dokazovanie o skutočnostiach svedčiacich o závere, k akému dospel. Rozhodnutie exekučného súdu je takto založené na konštatovaní, ktoré nie je možné preskúmať pre nedostatok dôvodov v odvolacom konaní. Oprávnený ďalej uviedol, že na uvedený prípad nie je prípustné aplikovať ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka (OZ). Aplikáciou ust. § 54 OZ, ktorú použil konajúci súd možno podľa odvolateľa dospieť k záveru, že každý občianskoprávny vzťah, v ktorom

vystupuje fyzická osoba je zároveň vzťahom spotrebiteľským, lebo v pochybnostiach, či sa jedná o spotrebiteľský vzťah, alebo nie, je nutné sa prikloniť k záveru o existencii vzťahu spotrebiteľského. Exekučný súd nezisťoval a ani nevykonával žiadne dokazovanie o tom, či daný vzťah bol spotrebiteľským vzťahom, pričom pokiaľ posudzoval vzťah ako spotrebiteľský, musel mať napevno ustálené, že fyzická osoba, ktorá uzatvárala zmluvu na predtlačenom formulári, bola v skutočnosti spotrebiteľom. V tomto smere však exekučný súd žiadne dokazovanie nevykonával. Podľa odvolateľa súd takto nezohľadňoval ostatné listiny a skutočnosti, ktoré existovali v posudzovanom právnom vzťahu a na základe neúplného zistenia skutkového stavu vec posúdil podľa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Odvolateľ ďalej v odvolaní poukázal na to, že súd pri svojej rozhodovacej činnosti má postupovať prioritne tak, aby dodržiaval zásadu pacta sunt servanda a vykladať dôvody neplatnosti právneho úkonu skôr reštriktívne, pričom poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 87/04. Podľa názoru odvolateľa, tým, že súd zastavil celé exekučné konanie, zbavil oprávneného možnosti domáhať sa plnenia, ktoré je v súlade so zákonom, nakoľko oprávnený už nemá inú možnosť uplatniť si svoje práva, a to z dôvodu prekážky rozhodnutej veci (res iudicata). Na základe uvedených skutočností oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) po preskúmaní veci v medziach a rozsahu daných odvolaním podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Oprávnený sa v tomto konaní začatom na jeho návrh spísaný do zápisnice u súdneho exekútora dňa 03. marca 2011 domáha vykonania exekúcie na vymoženie pohľadávky 1 201,87 Eur (36 207,54 Sk) so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy 1 201,87 Eur (36 207,54 Sk) od 24. septembra 2010 do zaplatenia, so zákonným úrokom vo výške 6% ročne z dlžnej sumy 1 201,87 Eur (36 207,54 Sk) od 15. novembra 2010 do zaplatenia, trov predchádzajúceho konania 316,49 Eur (9 534,58 Sk) a trov exekúcie oprávneného 171,66 Eur (5 171,43 Eur) na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761 sp. zn. SR 14450/10 zo dňa 02. februára 2011, ktorý oprávnený predložil s vyznačenou doložkou právoplatnosti 21. februára 2011 a vykonateľnosti 24. februára 2011. Pohľadávka oprávneného vznikla zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 13. apríla 2010, ktorú si zmluvné strany zabezpečili blankozmenkou vystavenou dňa 13. apríla 2010. Oprávnený a povinný sa podľa článku 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou predmetnej Zmluvy, dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto Zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Zmluvné strany sa dohodli, že ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto Zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvážujúcu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Podľa § 44 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku (1) exekútor, ktorému mu bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. (2) Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. *) Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo

návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 45 ods. 1 písm. b), c) a ods. 2 ZRK súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov (§ 45 Exekučného poriadku) na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví, ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konania aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Odvolací súd preskúmal správnosť napadnutého rozhodnutia výlučne z hľadiska dôvodov uvedených v odvolaní.

Odvolateľ sa dovoľával zrušenia napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že v konaní došlo k inej vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Za takúto vadu považoval jeho nedostatočné odôvodnenie, z ktorého nebolo možné zistiť, na základe akých vykonaných dôkazov dospel exekučný súd k názoru, že právny vzťah je vzťahom spotrebiteľským, pričom sa „v napadnutom rozhodnutí obmedzil len na konštatovanie, že posudzovaný právny vzťah je vzťahom spotrebiteľským bez toho, aby prihliadal a vo svojom rozhodnutí náležite odôvodnil splnenie podmienok stanovených právnym poriadkom na jeho vznik (spotrebiteľského vzťahu)“. Takýto dôvod nie je v súlade s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Naopak exekučný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, na základe akých skutočností posúdil predmetnú Zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 OZ. Posúdenie, či konkrétny úverový vzťah je alebo nie je spotrebiteľským vzťahom, závisí predovšetkým od predmetu zmluvného vzťahu a od postavenia účastníkov tohto vzťahu. Podľa Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. januára 2008 je v zmysle § 52 ods. 1 spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, pričom podľa ods. 4 tohto ustanovenia spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Súd sa stotožnil s názorom exekučného súdu, že povinný má postavenie spotrebiteľa z predmetnej Zmluvy. V Zmluve je síce povinný označený aj ako živnostník a je v nej uvedené, že finančné prostriedky sú poskytnuté povinnému na účel podnikania, avšak z výsluchu povinného vykonaného exekučným súdom dňa 20. júna 2013 vyplýva, že povinný nekonal pri uzatváraní predmetnej Zmluvy ako podnikateľ a finančné prostriedky mu boli poskytnuté na kúpu bytu na dražbe a nie za účelom podnikania. Z uvedeného vyplýva, že predmetná Zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Exekučný súd preto správne posúdil vzťah medzi oprávneným a povinnou ako vzťah spotrebiteľský a v zmysle uvedeného preskúmal exekučný titul aj bez návrhu v súlade s § 44 Exekučného poriadku a § 45 ZRK. Odvolací súd tiež poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.01.2013, sp.zn. 6 M Cdo 9/2012, v ktorom Najvyšší súd SR uviedol, že „v štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom, sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu exekučný súd nevykonáva dokazovanie, postačujúce

je totiž, ak sú skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín.“

Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie, ku ktorému dospel Súdny dvor Európskej únie pri výklade Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých praktikách v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“) vo veci C-40/08, a to: „Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel preskúmať ex offio nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.“

Z cit. ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že súd má skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Prvostupňový súd je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul, na základe ktorého má byť vedená exekúcia, je spôsobilým exekučným titulom, pričom súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania (na návrh ale aj bez návrhu) a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Exekučný súd teda neprekročil svoju právomoc, keď v rámci posudzovania podmienok materiálnej a formálnej vykonateľnosti exekučného titulu vydaného v spotrebiteľskej veci skúmal, či bola založená právomoc rozhodcovského súdu konať a rozhodnúť vo veci. Obdobný záver vyplýva aj z Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.01.2013, sp.zn. 6 M Cdo 9/2012, v ktorom súd uviedol, že v súvislosti s otázkou, či v exekučnom konaní zákon o rozhodcovskom konaní vylučuje skúmanie (nedostatku) právomoci rozhodcovského súdu rozhodnúť spor, je potrebné rozlišovať, či rozhodcovské konanie sa týka sporu zo spotrebiteľského právneho vzťahu alebo z iného právneho vzťahu. Pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu z iného než spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a aby žalobou podanou na príslušnom súde sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c/ zákona o rozhodcovskom konaní), vylučujú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní. Nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v iných než spotrebiteľských veciach znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v exekučnom konaní, pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel - boli by nadbytočné. Ak je však predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, tento záver neplatí, pretože princíp „vigilantibus iura skripta sunt“ („práva patria bdelym“) v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.

Rozhodcovský rozsudok má podľa § 35 ZRK pre účastníkov účinky ako právoplatný rozsudok. Podľa ZRK to platí pre rozhodnutia vydané rozhodcovským súdom v konaní podľa ZRK. Rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale rozhodcovský súd ju získa až na základe dohody medzi účastníkmi sporu v rozhodcovskej zmluve. Z tohto dôvodu je pre posúdenie, či súd bol alebo nebol predložený exekučný titul, nevyhnutnou súčasťou prieskumu zisťovanie, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy dohodnutej či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo doložky k inej zmluve. Pokiaľ rozhodcovská zmluva trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a pokiaľ bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu rozhodcovský rozsudok trpí neúčinnosťou, nakoľko rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia. Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, exekučný súd správne právne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá, čo vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vopred pripravenej zmluvy a celkom zjavne

tak nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotná forma, v akej sú zmluvné dojednania napísané - a to drobulinkým ťažko čitateľným, resp. takmer nečitateľným husto popísaným textom - už sama o sebe podstatne sťažuje reálne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Takto vnútená podmienka, ktorá sa netýka priamo predmetu zmluvy, ktorá zvyšuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 OZ, na základe ktorého je potrebné túto rozhodcovskú doložku vyhodnotiť ako neprijateľnú podmienku zmluvy, a teda za absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd k tomu dodáva, že v tomto prípade je nepochybné, že rozhodcovská zmluva bola spotrebiteľovi vnútená tak, že bola ako doložka zapracovaná do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru na zadnej strane formulára zmluvy. Spotrebiteľ teda ak chcel od dodávateľa získať predmet zmluvy, kvôli ktorému zmluvu uzatváral, nemal inú možnosť, než túto podmienku prijať. Už táto skutočnosť zvyšuje nerovnováhu vo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Konečne, rozhodcovské konanie je založené práve na tom, že zmluvné strany sa spoločne dohodnú na výbere osôb (súdu), ktorých objektívnosti a úsudku dôverujú. Naopak, ak dodávateľ vnucuje rozhodovanie sporu jednostranne určeným rozhodcom, tak ako to vyplýva z formulára predtlačie predmetnej úverovej zmluvy, svojím spotrebiteľom, spôsobuje tým značnú nerovnováhu vo vzájomných vzťahoch medzi ním a konkrétnym spotrebiteľom. Spotrebiteľovi bol vnútený tak spôsob rozhodovania budúcich sporov, ako aj subjekt, ktorému má byť táto kompetencia zverená a ktorý je súkromnou osobou, bez toho, aby mal možnosť akejkoľvek úpravy, či zmeny, pričom nejde o zmluvnú podmienku, ktorá by sa priamo týkala predmetu uzatvárateľnej zmluvy. Z uvedených dôvodov rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade nemohol ani vydať rozhodcovský rozsudok. Keby exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Išlo by o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paktu (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13.10.2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnené v Zb. stanovísk NS a súdov SR 3/2012).

S prihliadnutím na skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nie je možné považovať za spôsobilý exekučný titul (ide o nulitný právny akt), nie je dôvodná námietka oprávneného, že súd mohol a mal posudzovať do akej miery a akej časti je exekučný titul súladný so zákonom (a vydať poverenie na vykonanie exekúcie) a vo zvyšku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnuť. Tým, že súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku, ktorý posúdil ako nulitný (ničotný) právny akt, sa nijako nedotkol vzájomných nárokov zo zmluvného vzťahu medzi oprávneným a povinným, len zastáva názor, že na základe takéhoto rozhodnutia sa oprávnený v exekučnom konaní nemôže úspešne domáhať vymoženia svojej pohľadávky od povinného.

Z uvedeného vyplýva, že odvolaniu z dôvodov v ňom uvedených nebolo možné vyhovieť. Odvolací súd preto s poukazom na § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.